

IV ROK MATEMATYKI

Matematyka ubezpieczeniowa- lista 4.

1. Wykaż równość: $\bar{a}_{x:\overline{n}|} = \int_0^n v_t^t p_x dt$.

2. W pewnej populacji długość życia ma rozkład wykładniczy z parametrem $\mu_x = 0.04$. Niech intensywność oprocentowania wynosi $\delta = 0.06$. Oblicz $Var(\bar{a}_{\overline{T}|})$ oraz $P\{\bar{a}_{\overline{T}|} \geq \bar{a}_x\}$.

3. Rozpatrujemy ciągły model ubezpieczenia rentowego dla osób w wieku 60-lat z populacji de Moivre'a z granicznym wiekiem $\omega = 90$. Ubezpieczenie to zaczyna wypłacać rentę z intensywnością 1000zł na rok od momentu śmierci aż do hipotetycznego wieku ω . Wyznacz jednorazową składkę netto za to ubezpieczenie, przyjmując $\delta = 0,04$.

4. Niech $\bar{a}_x(\delta)$ oznacza wartość ciągłej renty życiowej wyznaczonej przy intensywności oprocentowania δ . Dla pewnej populacji wiadomo, że $\bar{a}_x(0,04) = 10,90$. Wyznacz wartość, której na pewno nie przekroczy $\bar{a}_x(0,05)$.

5. Intensywność śmiertelności w populacji A jest dla każdego wieku wyższa o stałą $\delta > 0$ niż w populacji B , czyli $\mu_{x+t}^A = \mu_{x+t}^B + \delta$. Niech symbole $\bar{A}_x(\lambda)$ oraz $\bar{a}_x(\lambda)$ oznaczają odpowiednio składki obliczone przy intensywności oprocentowania λ . Wykaż, że $\bar{A}_x^B(\delta) + 2\delta\bar{a}_x^A(0) = 1$.

6. Wykaż, że:

a) $\frac{d\bar{a}_x}{dx} = (\mu_x + \delta)\bar{a}_x - 1$

b) $\frac{\partial \bar{a}_{x:\overline{n}|}}{\partial x} = (\mu_x + \delta)\bar{a}_{x:\overline{n}|} - (1 - {}_nE_x)$

c) $\frac{\partial ({}_n\bar{a}_x)}{\partial n} = -{}_nE_x$.

7. Niech Y oznacza zdyskontowaną wartość renty terminowej n -letniej, płatnej w sposób ciągły tzn. $Y = \bar{a}_{\overline{T}|} I_{\{0 \leq T < n\}} + \bar{a}_{\overline{n}|} I_{\{T \geq n\}}$. Wykaż, że

$$Var(Y) = \frac{2}{\delta} [\bar{a}_{x:\overline{n}|} - 2\bar{a}_{x:\overline{n}|}] - \bar{a}_{x:\overline{n}|}^2.$$

8. Znaleźć wariancję zdyskontowanej wartości wypłaty w ubezpieczeniu na wypadek śmierci, terminowym 10 letnim dla (x), płatnym na koniec roku śmierci, wiedząc, że wariancja wypłaty w analogicznym ubezpieczeniu na życie jest równa W oraz dane są ponadto: $v, {}_{10}p_x, \ddot{a}_{x:\overline{10}|}$.

9. Osobie czterdziestoletniej wystawiono polisę na rentę jednostkową, dożywotnią, odroczoną o 20 lat, płatną z góry. Wiadomo, że: $A_{40} = 0.112$, $\ddot{s}_{40:\overline{20}|} = 77.7$, ${}_{20}p_{40} = 0.78$, $i = 0.1$. Oblicz jednorazową składkę netto w takim ubezpieczeniu.

10. Wykaż związki: $a_{x:\overline{n}|} = {}_1E_x \ddot{a}_{x+1:\overline{n}|}$, ${}_n\bar{a}_x = \frac{A_{x:\overline{n}|} - A_x}{d} - {}_nE_x$,
 ${}_n\bar{a}_x = {}_nE_x a_{x+n}$, $A_{x:\overline{n}|} = v\ddot{a}_{x:\overline{n}|} - a_{x:\overline{n-1}|}$, $A_x = v\ddot{a}_x - a_x$